

IHF Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie

Waldorfscholen in tijden van Corona

De rOndbrief

Let op, adres wijziging van het IHF, zie
binnenpagina, linker kolom onderaan

voorjaar 2020

Colofon

de rOndbrief voorjaar 2020

36e jaargang, no 1. mei 2020

de rOndbrief is een uitgave van het Internationaal Hulpfonds (IHF) en verschijnt tweemaal per jaar. abonnement + donateurschap: € 30 per jaar

druk: Druk Tan Heck, Delft, opmaak Jelle Kuiper
website : Wilfried Nauta, Jelle Kuiper

Medewerkers

Marion Beijer	voorzitter
Bert Harms	penningmeester, portefeuille ZO-Azië & China
Meriam van Herpen	financiële admini- stratie
Karin van Hulzen	secretariaat
Reiny Jobse	redactie de rOndbrief, portefeuille Oost-Afrika
Jelle Kuiper	portefeuille pr
Max van der Made	portefeuille ZO-Azië & China
Francis van Maris	portefeuille Latijns Amerika
Anselma Remmers	portefeuille West-Azië, Kaukasus
Irene Storm	portefeuille Zuidelijk Afrika
Annette van Soest	kantooradministratie
Stasja van Suchtelen	portefeuille markten
Froukje van der Velde	portefeuille Brazilië
Ina Winkler	portefeuille Latijns Amerika

Internationaal Hulpfonds
Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen

Triodosbank
IBAN code: NL03 TRIO 0212 1950 50

Kamer van Koophandel 30167248

De Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF) is een vrijwilligersorganisatie. Het IHF biedt steun aan projecten buiten Nederland die vernieuwing van opvoeding en onderwijs nastreven met de vrijeschool pedagogie als uitgangspunt. Over de hele wereld slaan mensen de handen ineen om op de vrijeschool pedagogie gebaseerde projecten op te zetten. Met behulp van donateurs steunt het IHF veel projecten, verspreid over diverse werelddelen.

In de rOndbrief doet het Hulpfonds tweemaal per jaar verslag van de ontwikkeling van initiatieven en projecten die door het IHF gesteund worden. Er wordt melding gemaakt van de activiteiten die ten behoeve van deze initiatieven worden ondernomen, maar ook van de ontwikkelingen binnen de eigen organisatie.

Omdat de projecten niet of nauwelijks gesubsidieerd worden en hun voortbestaan in hoge mate afhangt van financiële steun uit het buitenland, hoopt het Internationaal Hulpfonds uw interesse te wekken en doet het een beroep op uw vrijgevigheid.

Contact: Het IHF is van maandag t/m vrijdag bereikbaar van 09.00 - 17.00 uur. B.g.g. kunt u de voicemail inspreken of een sms-bericht sturen. U wordt dan z.s.m. teruggebeld. Ook kunt u altijd mailen naar info@internationaalhulpfonds.nl

Kantooradministratie: Annette van Soest
T: 06 26972310/0492-322872
E: info@internationaalhulpfonds.nl.

Financiële administratie: Meriam van Herpen
T: 06-40062918 / 024-7851982
E: mevanherpen@hotmail.nl

Wilt u de rOndbrief liever digitaal ontvangen?
Laat het ons even weten via: info@internationaalhulpfonds.nl

www.internationaalhulpfonds.nl

Bij de foto op de voorkant: rondbrengen van huiswerk in Zanzibar

In dit nummer

Ecuador 8

Zanzibar 12

Ivoorkust 14

Zuid-Afrika 15

Nepal 16

Brazilië 18

Kenia 20

India en Nepal 23

Filippijnen 25

China 27

Weer naar school 29

Vaste rubrieken

- 4 Van de redactie
- 5 Mededelingen van het bestuur
- 7 Bedankt en Wel en wee
- 30 Wat kunt u doen

Van de redactie

2019 was een jaar van feesten, grote inspirerende conferenties, reünies, en nieuwe afspraken voor de toekomst.

Het was een jaar van verbinding, waarin we konden ontdekken dat in alle uithoeken van de wereld Waldorf Scholen zijn: ook in Irkutsk, Siberië, ook in de Himalaya's, ook in Chili, ook in de townships van Zuid-Afrika. Wat een feestelijk gevoel bij zo'n wereldwijde beweging te mogen horen!

En opeens, een paar maanden later, binnen een tijd van enkele weken werden nagenoeg alle scholen in de hele wereld gesloten.

En dat gold natuurlijk ook voor de Waldorf scholen. De kinderen waren niet meer welkom op school. Ze kregen huiswerk mee, of dat werd door leraren in een pakketje thuis bezorgd. Het via Skype, of Zoom, of Whatsapp lessen volgen is vooral voor de arme scholen haast niet mogelijk. De meeste kinderen hebben geen internet, hooguit een telefoon, maar niet genoeg beltegoed, zeker geen tablets. Sommigen wonen in hutjes, zonder meubels om een schrift op te leggen.

Een ernstiger probleem is dat deze leerlingen, met name van de scholen die door het IHF of Die Freunde der Erziehungskunst, of andere antroposofische organisaties gesubsidieerd worden, elke dag twee maaltijden op school krijgen. Ze komen vaak uit gezinnen die onder de armoedegrens leven. Als die ouders al werk hadden, is de kans dat ze dat kunnen behouden heel klein. Hoe moeten ze de kinderen voeden?

Op de Rudolf Steiner School in Zanzibar werden afgelopen december alle kinderen de dag voor de Kerstvakantie gewogen.

Dat werd op de eerste dag na de vakantie herhaald. Het bleek dat alle kinderen in die twee weken meer dan een kilo waren afgevallen. Dat is voor lagere schoolkinderen heel veel. De lockdown duurt inmiddels voor de meeste scholen al een maand...

In Afrika, Azië en Zuid-Amerika is het aantal besmettingen vergeleken bij Noord-Amerika en Europa niet eens hoog. Kenia sloot direct na 38 besmettingen en twee doden alle scholen. Het aantal zieken is volgens de berichten onder de 300 gebleven. Via het internet hebben we met veel scholen contact. Er is weinig angst voor uitbreiding van de epidemie. Maar de vraag rijst of de scholen de leraren nog kunnen betalen, zelfs of de scholen nog wel open kunnen blijven.

De meeste Nederlandse kinderen willen zo langzamerhand wel weer naar school. Ze missen hun vrienden zo. En thuis zitten is veel saaier dan naar school gaan, dat hebben ze nu wel door.

In Bouake, Ivoorkust, waar vorig jaar een Waldorf schooltje werd opgericht is de lockdown inmiddels opgeheven. Met de expertise van de ebola-epidemie die daar heerste kon de overheid efficiënter maatregelen nemen. Alle elf kinderen werden getest en de school mocht weer open. Wat waren de kinderen blij om elkaar weer te zien !!! Zie de foto hieronder. En ja, ze krijgen er twee maaltijden per dag.

Reiny Jobse

Van het bestuur

Andere tijden, een ander beleid

Een veranderende wereld

Het IHF steunt al veertig jaar wereldwijd scholen en projecten die gebaseerd zijn op het vrijeschoolonderwijs. Zij kan dit doen dankzij uw donaties en de vrijwillige inzet van haar medewerkers. Hierdoor draagt het IHF bij aan de enorme groei van de vrijeschoolbeweging in de wereld. Recente ontwikkelingen, zowel bij het IHF als in de projecten, maar ook in de wereld in het algemeen, dagen ons uit om ons met behoud van onze kernwaarden te heroriënteren op de organisatie van onze steunverlening.

Duur van de hulp

Veel scholen, die vroeger geld ontvingen van het IHF, zijn uitgegroeid tot volwaardige en zelfstandige scholen. Daarentegen krijgt het IHF steeds vaker te maken met aanvragen voor hulp bij nieuwe vrijeschool initiatieven en is er een groeiende behoefte aan goed opgeleide leerkrachten. In de samenleving is de kijk op de vorm waarin ontwikkelingshulp kan worden geboden aan het veranderen, daarbij doet zich onder meer de vraag voor hoe lang projecten afhankelijk moeten blijven van financiële steun uit het westen.

Vereenvoudiging van de organisatie

Er is een behoefte om de administratie en organisatie van het IHF te vereenvoudigen. Door direct contact via sociale media (email, facebook, skype e.d.) kan het reizen van de medewerkers worden verminderd, wat gunstige gevolgen heeft voor zowel het milieu als de financiën van ons fonds. Ook willen we graag werken met een minder complexe administratie door het aantal codes en keuzemogelijkheden te verkleinen.

Twee fondsen

Op grond van bovenstaande ontwikkelingen streeft het IHF ernaar om haar steunverlening iets anders in te richten. Zij wil zich daarbij beperken tot twee fondsen: Een opleidingsfonds. Hieruit wordt de opleiding van leraren bekostigd. Dit is in feite een voortzet-

ting van het bestaande studiefonds, dat enkele jaren geleden opgezet is op basis van een legaat. Donaties uit het opleidingsfonds worden aan studenten verstrekt voor maximaal 4 jaar. Een schoolfonds. Dit zorgt voor schoolgeld voor kansarme kinderen en/of bijdragen voor specifieke zaken, die buiten de reguliere lopende kosten van de school vallen, zoals leermiddelen en kosten aan een gebouw. In veel landen worden uit de schoolgelden ook maaltijden op school bekostigd. Het schoolfonds voorziet dus in school-, cultuur- en streekgebonden kosten. Deze steun bieden we in principe voor een periode van maximaal 7 jaar.

Wat betekent dat voor u?

Deze aanpassing van het beleid betekent voor u, onze donateurs, het volgende: Tot nu toe konden donateurs zich verbinden met een specifiek kind (peetschap) en/of een specifiek project, door middel van een geormerkte donatie met een eigen code. Voortaan heeft het onze voorkeur dat donateurs hun specifieke donatie omzetten in een algemene donatie aan het IHF of eventueel aan een specifiek land. Met dit nieuwe beleid willen we voorkomen dat er geld voor een school binnenkomt zonder dat daar een actuele hulpvraag tegenover staat. We kunnen dan gericht de scholen steunen, die een recente aanvraag hebben gedaan en in aanmerking komen voor hulp uit het bovengenoemde school- of opleidingsfonds. De portefeuillehouders kennen immers de projecten en kunnen de aanvragen het beste op urgentie beoordelen en verdelen over de beschikbare middelen. Veel donateurs schenken overigens al zonder oormerk; zij laten al het IHF beslissen hoe en waar hun geld wordt gebruikt.

Individuele peetschappen

Dit betekent onder meer dat we geen individuele peetschappen meer aan willen gaan; de daarvoor geschonken gelden worden in het schoolfonds gestort. Kansarme kinderen, die voorheen via peetschappen werden ondersteund, zullen voortaan blijvend ondersteund worden uit dit schoolfonds. Alleen kiest voortaan niet de donateur maar de school welk kind hiervoor in aanmerking komt. In de werkelijkheid komt dat er op neer dat u geen foto en voortgang van een specifiek kind ontvangt, maar bijvoorbeeld een nieuwsbrief van de school. Wat betreft de lopende peetschaps-

contracten verandert er niets. Deze gaan door tot dat de betreffende leerling van school is. Er zullen in principe geen nieuwe peetschapscontracten meer afgesloten worden. Wilt u echter toch uw peetschap continueren met een nieuw petekind, dan kunt u dat per mail aan de betreffende portefeuillehouder laten weten.

Geoomerkte donaties

Aan de donateurs van geoomerkte schenkingen zal worden gevraagd om hun specifieke donatie om te zetten in een algemene IHF-donatie of een donatie aan een bepaald land van uw voorkeur. Wilt u echter toch een specifieke school blijven steunen (omdat u b.v. daar een speciale band mee heeft) dan kunt u dat per mail aan de betreffende portefeuillehouder laten weten.

Alle donateurs van peetschappen of anderszins geoomerkte donaties zullen binnenkort van de betreffende portefeuillehouder een persoonlijke brief ontvangen, waarin ze worden uitgenodigd om hun donatie aan te passen aan ons nieuwe beleid.

Wij danken u heel hartelijk voor uw steun in de afgelopen jaren en wij hopen dat u die steun wilt voortzetten. Door de hierboven geschetste verandering, die een vereenvoudiging betekent, zorgen wij ervoor dat uw donaties via de portefeuillehouders zo zorgvuldig en doelgericht mogelijk worden ingezet. Daarbij ligt het accent op hulp aan kansarme kinderen, nieuwe schoolinitiatieven en op de opleiding van leerkrachten. Samen met u ondersteunen wij zo de uitbreiding van het vrijeschoolonderwijs in de wereld.

Namens het bestuur

Bert Harms

Vacature secretaris

Het IHF zoekt een nieuwe secretaris.

Dit voorjaar ben ik zes jaar in functie als secretaris van het IHF. Mijn persoonlijke omstandigheden zijn de laatste tijd zodanig veranderd dat ik heb besloten deze functie eerder dan ik van plan was te verlaten. Daarom zoekt het IHF een nieuwe secretaris.

De werkzaamheden bestaan uit:

Per jaar zes à zeven maal een bestuursvergadering, waar de drie leden van het bestuur gezamenlijk het beleid uitstippelen en vormgeven. Van deze vergaderingen maakt de secretaris een kort verslag.

Per jaar zes à zeven vergaderingen van bestuur en portefeuillehouders samen, steeds op zaterdag, in de kerk van de Christengemeenschap in Driebergen. Hiervoor maakt de secretaris van te voren de agenda en na afloop een verslag.

In januari stelt de secretaris de tekst voor het jaarverslag samen. Daarvoor worden de verslagen van de portefeuillehouders gebruikt, aangevuld met de algemene informatie over het jaarverloop en de financiële gegevens van de penningmeester. Alles bij elkaar vraagt het werk gemiddeld een dagdeel per week. Nadere informatie is te verkrijgen via secretaris@internationaalhulpfonds.nl.

Karin van Hulzen

Bedankt

Beste Reiny Jobse,
Wat geweldig dat u ons een plaats geeft in jullie nieuwsbrief. De steun van het IHF voor de opleiding van onze leraren is immens belangrijk en we zijn allen vervuld met de diepste dankbaarheid.

In februari 2020 bestaat de organisatie L'École Des Enfants drie jaar en aan het eind van deze maand sluiten we ons tweede academisch jaar af voor onze campus in Bouaké, Ivoorkust.

In het hart van deze ontwikkeling staan onze leraren Virginio Silue en Innocent Adiko, en hun vermogen om de lessen van Rudolf Steiner te verwezenlijken. Ze zijn allebei geboren Ivorianen en hebben jaren van maatschappelijke onrust en uitdagingen in deze regio achter de rug. Nu hebben ze de rol van kleuterpedagogen op zich genomen te midden van armoede, geweld en corruptie. Ze blijken keer op keer lichtende bakens

in de duisternis te zijn, vertegenwoordigers van Waarheid, Integriteit en Compassie in alles wat ze doen. Dankzij de gulle financiële steun van het IHF hebben ze al vier modules van de opleiding gedaan en met nog zes te gaan zullen ze binnenkort hun eerste Waldorf Certificatie als kleuterpedagogen afsluiten. In normale tijden duurt het nog twee jaar: Ze reizen drie maal per jaar naar Kenia voor de onmisbare training aan het East African Teacher Training Centre . Voor mij als grondlegger en president staat

voorop dat onze campus echt Waldorf onderwijs biedt, waarin vrijheid, liefde en creativiteit in het centrum staan van de begeleiding van kinderen in hun dagelijkse activiteiten. En waar er ruimte is om zichzelf te leren kennen door vriendelijkheid en plezier.

Al onze kinderen komen van families die onder de armoedegrens leven en school is voor hen een heiligdom, waar ze een morgen- snack en een warm voedszaam middagmaal krijgen. Voor de meesten zijn dit de enige maaltijden die ze krijgen. Dit was voor ons een belangrijke reden om in te schepen op de Waldorf-reis, net als de gecertificeerde opleiding van de pedagogen. Een andere focus voor ons is het verhogen van kwaliteit op onze campus. In april hebben we de middelen gevonden om nieuwe stoelen aan te schaffen en een tafel, waaraan we kunnen eten en werken. Volgend jaar hopen we een waterput te kunnen slaan, wat onze activiteiten als koken, tuinieren, en wassen aanzienlijk zal verbeteren. Het hele team van L'École Des Enfants zendt immense dankbaarheid naar het IHF voor haar bijdrage om het licht van het Waldorf onderwijs te laten schijnen in een gebied waar de behoefte aan hoop het grootst is.

Maria Johansson

www.lecoledesenfants.com

In memoriam Ton van de Nieuwenhuijzen

Wel en wee

Op 26 februari 2020 is Ton van de Nieuwenhuijzen overleden. Hij was voor mij een beetje het gezicht van de drukkerij Tan Heck die ons drukwerk verzorgt. Dat deed hij niet alleen, maar hem heb ik ontmoet toen ik begon met het voorbereiden van het drukwerk voor het IHF. Ik was volgens hem de laatste gek op aarde die een programma met behulp van boeken leerde kennen, maar hij heeft mij die dag uit ervaring wat dingen verteld waar ik aan moest denken, op moest letten, en hoe iets te doen. Ik vond hem een aimabel mens, die ik graag beter, veel beter, had leren kennen. Hij zal door veel mensen gemist worden, niet in het minst door zijn familie en vrienden, maar waarschijnlijk ook door de klanten van de drukkerij.

Jelle Kuiper

Ecuador

Nina Pacha Y Pachamama

Bezoek aan twee groeiende vrijescholen in Latijns Amerika.

In Latijns-Amerika groeit het aantal vrijescholen gestaag. Omdat er in Ecuador en Colombia veel nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden, hebben Francis van Maris en Ina Winkler, de portefeuillehouders, enkele scholen bezocht in deze landen. Een verslag.

**Flautita linda, flautita de mi vida,
flautita de mi corazón, si tu me regalas tu
música
yo te daré mi amor.**

(vert. Lieve fluit, Fluit van mijn leven,
Fluit van mijn hart. Als jij mij je muziek schenkt,
Dan geef ik jou mijn liefde)

Met dit vers begint bij Pachamama het moment waarop de kinderen trots de fluitenzak in de les openen.

Ecuador : Nina Pacha vervult een spilfunctie Nina Pacha in Conocoto

Vanuit het centrum van de hoofdstad Quito is het een uur rijden met de auto of bus door het drukke

verkeer tot aan Comunidad Educativa Nina Pacha. In 2007 begon het allemaal met een kleuterklas van acht leerlingen. Nu is het initiatief uitgegroeid tot en met de elfde klas en zijn er zo'n 180 leerlingen. In Ecuador is de telling in schooljaren anders dan bij ons : de eerste klassers beginnen met 5 à 6 jaar; een negende klas in Ecuador is te vergelijken met een achtste klas bij ons. De oudste leerlingen zijn zestien, de leeftijd van onze tiende klassers in Nederland.

Waldorf andina

Nina Pacha verricht in Ecuador pionierswerk. Het vrijeschool-leerplan uit Europa willen zij op een manier vormgeven die past bij hun volk en cultuur. In enkele gesprekken komt de term "Waldorf andina" voor. Wat houdt dat in?

De gemeenschapszin en de spiritualiteit staan hier hoog in het vaandel. Een voorbeeld : het bereiden en verzorgen van de warme middagmaaltijd voor de hele schoolgemeenschap van zo'n 200 personen is een taak die elke klas, per toerbeurt, uitvoert. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van de leerlingen en het keukenteam. Meermaals gedurende de dag zijn er momenten waarop met aandacht een doorleefde spreuk klinkt. Het schoolterrein biedt een levendige aanblik als de leraren en de kinderen aan het werk zijn : beweging, muziek, reciteren, ... Doordat de ramen omwille van de klimatologische omstandigheden vaak openstaan, krijg je van de andere klassen steeds wel een en ander mee. Met respect en dankbaarheid gaan kinderen en volwassenen met het voedsel van de aarde en de elementen water, aarde, lucht en vuur om. Het motto van de school "Luz para el tiempo" past hier helemaal bij (vertaald : Licht voor de Tijd).

Rondom de oprichter en schoolleider Moises Arcos (links op de foto) heeft zich in de loop van de jaren een stabiele groep leraren en ouders

geformeerd. Enkele jaren geleden kregen zij van de minister van onderwijs, de officiële erkenning als school. Een belangrijk moment, dat tegelijk een flinke opdracht inhield. Erkenning betekent dat de school bestaansrecht heeft, maar zelf voor alle inkomsten moet zorgen. Het geld komt hoofdzakelijk binnen via de ouderbijdragen en daarnaast door enkele schenkingen. Financieel is het elk jaar een probleem om rond te komen. Omdat Nina Pacha geen eliteschool wil zijn, komen er ook kinderen van arme families. Bovendien zijn kinderen die minder makkelijk

leren, van harte welkom. Ongeveer één op de drie leerlingen verdient speciale zorg. Het gaat hierbij om jongens en meisjes met duidelijke leerproblemen of met lichamelijke en/of psychische beperkingen. Met hun eigen problematiek maken zij toch deel uit van hun klas; zij horen er helemaal bij. Het is duidelijk te merken dat de gemeenschap hen goed doet. De opleiding van de leerkrachten wordt op twee manieren vormgegeven: een groep leraren volgt in Lima (Perú) een bijscholing omdat zij de antroposofie en de Waldorfpedagogie willen dragen. Eén leraar gaat voor zijn vak naar Argentinië. Maandelijks zijn er in Nina Pacha weekendseminars voor alle collega's en belangstellende ouders. Van buiten de schoolgemeenschap zijn andere belangstellenden welkom. Het enthousiasme werkt erg inspirerend. Zo hebben deelnemers aan de seminars een jaar geleden op een andere locatie in Conocoto een nieuwe kleuterklas met twintig kinderen (Ayana Kuna) opgericht; ook in Cuenca, zo'n 450 km zuidelijker, is er in oktober 2019 een kleuterklas gestart. Veel ouders in Cuenca hebben ook al belangstelling laten blijken om in hun stad een nieuwe school op te richten. Het moge duidelijk

zijn dat Nina Pacha een spilfunctie vervult in het land. Met één van de universiteiten in Quito is er ook samenwerking ontstaan. De belangstelling blijft groeien.

Er wordt op een dynamische manier gepioneerd. Twee jaar na ons eerste bezoek hebben wij kunnen ervaren hoe snel de school aan het groeien is en hoe sterk onze collega's met de antroposofie verbonden zijn. De steun die wij vanuit het IHF verlenen, gaat vooral naar het studiefonds voor de leerkrachten. Zelf kunnen zij die opleiding niet betalen van hun relatief lage loon.

Ook willen wij graag het schoolfonds voor kinderen uit arme families ondersteunen; elke bijdrage vanuit Nederland hiervoor is welkom.

Pachamama : de rijkdom van Moeder Aarde

in Medellín (Colombia)

Na Ecuador gingen wij naar buurland Colombia om in de miljoenenstad Medellín een andere jonge school te bezoeken.

Medellín is in de afgelopen decennia vaker in het wereldnieuws gekomen als één van de gevaarlijkste steden van de wereld. De drugshandel, gewelddadige bendes, stadsguerilla, de burgeroorlog, verhalen over organisaties zoals de FARC, ... Vaak was wat er in deze stad gebeurde voorpaginanieuws. Men werkt er hard aan om een nieuwe reputatie waar te maken: het gerenoveerde centrum is een staaltje van moderne stadsplanning en nieuwe openbare

vervoersmiddelen, innovatieve bedrijven en cultuur. In de buurt van Medellín bestaan al twee vrijescholen* met een lange traditie. Pachamama is het jongste initiatief, het eerste op het grondgebied van Medellín zelf. In 2010 startte Lizeth Vahos Ceferino het initiatief met 2 kinderen in de stad. Het aantal kinderen groeide snel; in 2019 is de school verhuisd omdat hun gebouw te krap was geworden. Momenteel komen er zo'n 120 kinderen naar Pachamama.

De finca

Tegen de flank van een berg huren de initiatiefnemers voor een flink bedrag een prachtig terrein. Het gaat om een oude "finca", een voormalig boerenbedrijf met een groot groen stuk land erbij dat bebouwd kan worden en waar de school land- en tuinbouw mag bedrijven. Wij waren bij de eerste aanblik overweldigd door de pracht van de natuur en het grote stuk grond dat onze collega's voor het schoolproject ter beschikking hebben. De ruimtes in het hoofdgebouw van de finca zijn omgetoverd tot kleuterklassen, keuken en administratie; de stallen zijn omgebouwd tot kleuter- en klaslokalen. De school is binnen enkele jaren een project geworden met twee peutergroepjes, vier volle kleuterklassen en de eerste drie klassen van de basisschool.

De week die wij hier doorbrachten was heel

inspirerend. De juffen van de tweede en de derde klas volgen met IHF-geld hun opleiding "pedagogia Waldorf" in Mexico (Cuernavaca). En dat is te merken : de ochtendspreuk, het bewegend deel, de fraaie bordtekeningen, de fluitenspreuk (van hierboven), tafels opzeggen, hoofdreknen, tuinbouw, het verhaalmoment, de spreuk voor het eten, ... : het staat allemaal als een huis. Respect voor de natuur en de verbinding met de geestelijke wereld zijn ook hier vanzelfsprekend. De kinderen gaan dagelijks wandelen tussen de vlinders, door het bamboebos, ze kijken naar de vogels, de planten, ze werken in de schooltuin of ze lopen langs het bergriviertje dat over het schoolterrein stroomt. De etherwereld biedt een grote rijkdom aan ervaringen. De naam van de school doen ze daarmee alle eer aan : Pachamama. Deze oergodin van Latijns-Amerika wordt vaak omschreven als Moeder Aarde; zij is echter meer dan dat. Pachamama is ook de godin van de hemel. Zij is de beschermende godin die het leven van de mens op deze aarde mogelijk maakt.

Regelmatig komen de leerkrachten bijeen om zich

in de Waldorfpedagogie en de antroposofische achtergronden te verdiepen. Voor de ouders worden naast de ouderavonden vaak workshops aangeboden om de vrijeschoolpedagogiek beter te leren kennen en te beleven. De ouders die wij spraken, staan helemaal achter de pedagogie en pakken mee aan. Pachamama is duidelijk ook hun school.

Wij hebben het volle vertrouwen in deze school. Om door te groeien hebben onze collega's nog wel enkele jaren onze steun nodig. De school moet voor veel kinderen (en hun ouders) toegankelijk zijn. Het streven is dat er in 2024 een volledige onderbouw staat staan;

tegen die tijd hopen ze het terrein te kunnen kopen om onafhankelijk te kunnen worden. Op economisch vlak zijn er nog wel zorgen omtrent de financiering van het project : er moeten nieuwe klassen bijgebouwd worden en er zullen ook meer leerkrachten opgeleid moeten worden. Hieraan willen wij vanuit het IHF graag steun verlenen.

Noot* Colegio Rudolf Steiner en Escuela Isolda Echavarría, beide in de rijke voorstad La Estrella bij Medellín.

Latijns Amerika algemeen code 30009270
Steun voor Nina Pacha (Ecuador) 30092891
Steun voor Pachamama (Colombia) code
30092895

Zanzibar

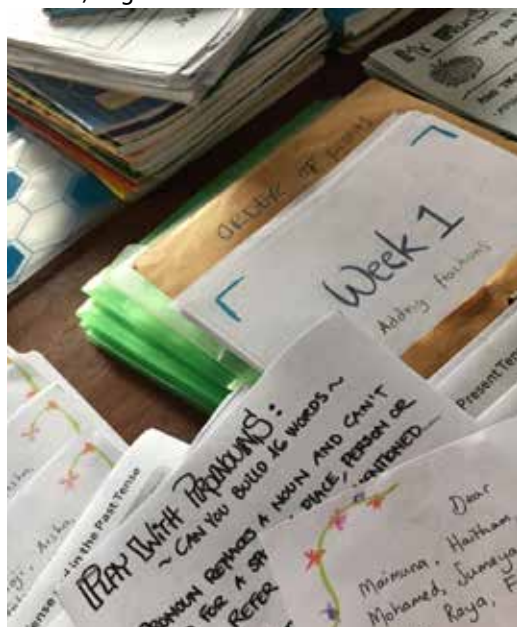
ZANZIBAR

Rudolf Steiner School

"De overheid van Zanzibar kondigt bij deze aan dat alle scholen voor onbepaalde tijd gesloten worden met ingang van vandaag, woensdag 18 maart 2020, in verband met vastgestelde coronabesmettingen op Zanzibar."

Zoals veel andere nieuwsberichten gaat de video-opname van deze boodschap van het Ministerie van Volksgezondheid rond via Whatsapp, en zo vindt het ook zijn weg naar onze Teachers appgroep. Deze appgroep, die we gebruiken om zaken met elkaar te bespreken omtrent de school, staat vanaf dat moment 'roodgloeiend': Wat betekent dat voor onze leerlingen? Wat kunnen we voor hen doen?

Een dag later zitten we met ons achtkoppige team samen op school, op de vaste vergaderstek buiten onder de grote bamboestruik. Terwijl we de zweetdruppels van ons voorhoofd vegen (het zijn op dat moment de laatste weken van het hete seizoen) beginnen we met brainstormen.

Onze 72 leerlingen, van wie de meesten in grote financiële armoede leven, kunnen voorlopig niet naar school komen. Dat betekent, net zoals voor

veel andere kinderen over de hele wereld, dat ze veel onderwijs zullen missen. Hoe kunnen we de kinderen toch iets bieden met de middelen die we hebben? De ouders hebben geen smartphones of computers, laat staan een internetverbinding,

dus online videolessen behoren niet tot de mogelijkheden. En als we huiswerktaken maken, hoe komt dat dan bij de leerlingen terecht? We zijn het erover eens dat we moeten voorkomen dat kinderen en ouders het huiswerk komen ophalen op school, want dat betekent een ritje met de daladala. Dat zijn de lokale busjes die ook in deze coronatijd overvol zitten met mensen die naar hun werk moeten om toch een inkomen te generen tijdens deze crisis.

Al gauw wordt het idee geopperd dat iedere leerkracht een dag met het schoolbusje op pad gaat en het huiswerk thuis bij de kinderen aflevert. Omdat de kinderen in gebieden wonen met slecht begaanbare zandweggetjes, ver verspreid van elkaar, is dit een tijdrovende klus. Maar het is de enige veilige optie als we de kinderen willen bereiken en tegelijkertijd de kans

op verspreiding van het virus zo laag mogelijk willen houden.

Na pakketjes gemaakt te hebben met genoeg huiswerk voor vier weken en een stuk zeep voor ieder kind om het handenwassen aan te sporen, gaat de eerste leerkracht op pad. Hij is in totaal tien uur onderweg om zijn vijftien leerlingen te bezoeken. Naarmate de dagen vorderen en ook de andere leerkrachten bij hun leerlingen langsgaan, stroomt de Teachers appgroep vol met berichten over de kinderen. Sommigen zijn verdrietig dat de school dicht is en missen hun vrienden, maar er zijn ook kinderen die veel buiten zijn en genieten van de vrije tijd. De meisjes helpen vaak mee in het huishouden: ze koken, wassen, maken schoon

en zorgen voor hun jongere broertjes en zusjes.

Het was een flinke klus om al het huiswerk rond te brengen maar het doet iedereen goed om de leerlingen te zien. De leerkrachten hebben beltegoed ontvangen om zo goed mogelijk contact te onderhouden met hun leerlingen. Als kinderen de telefoon één keer over laten gaan dan belt de leerkracht terug. Op deze manier kost het de ouder of verzorger van het kind geen beltegoed. Niet alleen houden de leerkrachten contact zodat ze kunnen helpen met vragen over het huiswerk, maar ook is dit bedoeld om de kwetsbare kinderen te steunen. Gewoon even een praatje en weten dat je juf of meester aan je denkt kan een heleboel betekenen.

Binnenkort volgt de tweede ronde. Dan halen de leerkrachten het huiswerk op om na te kijken en krijgen de leerlingen een nieuw pakket waar ze de volgende vier weken zoet mee zijn. In de tussentijd brengen de leerkrachten voedselpakketten met meel, rijst en bonen naar de gezinnen die het financieel het zwaarst hebben. Via deze wegen proberen we onze leerlingen bij te staan in deze spannende en moeilijke tijden. We kijken allemaal uit naar de dag dat de school weer open kan en we samen de draad kunnen oppakken!

Ester Bogte, dagelijkse organisatie.

Ester studeerde na een studie culturele antropologie in 2017 af aan de Vrijeschool Pabo en werkt sinds 2019 op de Rudolf Steiner School in Zanzibar.

[U kunt uw bijdrage storten op](#)

NL03 TRIO 0212 1950 50 mvv code 10009244

Ivoorkust

BOUAKÉ

Een nieuw lootje aan de Waldorfbloom.

L' École des Enfants. In september 2018 werd in Bouaké, Ivoorkust door Maria Johansson bijgestaan door een enthousiast team een schooltje opgericht. Er zijn elf kinderen en twee leraren en het moet een Waldorfschool worden. De kinderen, alle elf van heel arme gezinnen krijgen twee maaltijden per dag op school.

Dit klinkt allemaal niet opzienbarend, maar als men weet dat dit gebeurt in een omgeving die jarenlang geteisterd is door geweld, corruptie en ebola, dan is het bijzonder dat er twee jonge mannen de moed hebben om Waldorf leraar te worden. Omdat de dichtstbijzijnde lerarenopleiding de East African Teacher Training in Nairobi is reizen Virginio Silue en Innocent Adiko drie maal per jaar naar Kenia. Ze hebben al een jaar achter de rug en zouden hun eerste certificaat volgend jaar krijgen. Daarna duurt het nog twee jaar voor ze afstuderen. Het IHF betaalt hun cursus. De corona-crisis gooide helaas roet in hun eten, want de cursus van april werd afgelast. Maar ze verheugen zich op het weerzien met hun medestudenten, die

uit verschillende landen van Afrika naar de opleiding toe reizen. Enkelen van hen, onder andere uit Zimbabwe en Ethiopië, worden ook door het IHF ondersteund.

De EATT is gevestigd op het terrein van de grote Rudolf Steiner School Mbagathi, die vorig jaar haar 30 jarig jubileum vierde. Ze dromen ervan dat hun kleine schooltje ooit uitgroeit tot zo'n prachtige Waldorfschool.

Inmiddels is hun eigen school na de onmiddellijke lockdown weer geopend. Dat is het voordeel van een land waar tot voor kort ebola de dienst uitmaakte en radicale maatregelen niet onbekend zijn. Nu zijn alle kinderen getest en virusvrij bevonden. Wat waren ze blij om elkaar weer te zien en te omhelzen. Helaas is de derde cursus vanwege de Coronacrisis niet doorgegaan. Maar inmiddels zijn alle kinderen getest en is de school heropend. Hopelijk kan de cursus deze zomer wel doorgaan.

De toekomst ziet er voor de kinderen zonnig uit: waarschijnlijk krijgen ze deze zomer een tafel ! (om aan te werken en te eten) en stoeltjes ! Hier hoef ik niets aan toe te voegen . Alle steun is meer dan welkom !!

Reiny Jobse , portefeuillehouder Oost-Afrika

U kunt uw bijdrage storten op NL03 TRIO 0212
1950 50 mvv code 10002000

Zuidelijk-Afrika

Lockdown in Zuidelijk Afrika

Kaapstad, Zenzeleni

De school Zenzeleni in de sloppenwijk Khayelitsha bij Kaapstad probeert de leerlingen te bereiken via whatsapp. Omdat er normaal geen internet is in het kamp heeft niemand daar een computer. Nu heeft een provider gratis internet aangeboden. Zo kunnen mensen via hun telefoon contact krijgen. Slechts een klein deel van de leerlingen wordt zo bereikt. Schoolwerk maken in een golfplaten hut van drie bij drie meter te midden van het hele gezin is niet eenvoudig helaas. Binnen blijven is eigenlijk geen optie : er is geen water, geen wc, soms ook geen elektra. Via whatsapp maken de leraren opdrachten voor de kinderen, die de ouders met hun moeten delen. Ouderbijdragen zijn er bijna niet, omdat de meeste ouders dagloners zijn en nu dus niets verdienen.

De school is beroofd, omdat bewaking bij de school verboden was. Dat verbod is na de berooving gelukkig weer teruggedraaid.

Kaapstad Centre for Creative Education

Studenten zijn ondanks het reisverbod en de extra reiskosten terug naar hun land van herkomst. Zoveel mogelijk wordt er les gegeven via de computer.

Johannesburg. Inkanyezie.

De school in de sloppenwijk was net als andere

scholen, waarvan de overheid wist dat ze van buitenaf donaties kregen buitengesloten van staatssteun. Net voor de lockdown hebben deze scholen via een proces van de staat gewonnen. Daardoor krijgen de leraren nu in ieder geval een deel van hun salaris. Ook hier wordt gewerkt met whatsapp en ongeveer de helft van de kinderen wordt zo bereikt.

Overal geldt, dat nu de alcohol verboden is in deze periode het gebruik van drugs toeneemt. Er wordt veel crystal meth gebruikt. De zorg is groot, dat nu oudere jeugd niet naar school kan de verveling toeslaat en er meer schoolgaande kinderen verslaafd zullen raken.

Namibië, Windhoek

De Whatsapp methode wordt ook in Namibië gebruikt. Ze hebben van school lesmateriaal meegereggen. Kleurpotloden, papier e.d., gedichten en positiviteitsoefeningen. Slechts de helft van de kinderen wordt zo bereikt, omdat veel kinderen op een farm wonen , waar totaal geen verbinding is. Enkele kinderen worden zelfs thuis bij de leraren onderwezen, omdat ze geen whatsapp hebben en wel ver achter zijn. Na 2 juni wordt verwacht dat de school weer open kan. De school kampt met financiële problemen vanwege het verlies van de ouderbijdragen.

Irene Storm

[U kunt uw bijdrage storten op NL03 TRIO 0212 1950 50](#)

[Voor Zenzeleni :code 10009206](#)

[Voor Namibië code 90093735](#)

Nepal

Bezoek aan de Himalayaschool, Kathmandu, Nepal

Van 17 februari tot 5 maart 2020 bezochten wij de Himalaya Waldorfschool in Nepal.

Wij zijn Daphne en Ingrid, leerkrachten op een vrije school, van Bussum en Amersfoort.

We gingen naar Kathmandu om daar ondersteuning te bieden aan een pas begonnen vrije school, een afsplitsing van de Tashi Waldorf School.

We logeerden in het gastenverblijf van de familie Sapkota, de oprichters en dragers van de school, waar we heel gastvrij zijn onthaald. Zij wonen aan de rand van Kathmandu, op een prachtige plek, tegen de beboste bergen van het Nationaal Park aan, waar de luchtverontreiniging veel minder is dan in het centrum .

Naast het gastenverblijf ligt een mooi groot boeddhistisch klooster waar dag en nacht specifieke geluiden klinken: de in het rood geklede jongetjes die luid en door elkaar hun gebeden leren, de gongen en bellen.

Twintig minuten lopen van het huis (in dezelfde wijk) ligt de school. De lokalen zijn net nieuw gebouwd en nog niet helemaal klaar, maar er kan wel les gegeven worden.

Op het plein staat een rond gebouw voor de kleuters en sinds kort ook enkele peuters.

Op het plein staat een klein tempeltje.

Dan zijn er vijf aaneengesloten lokalen met daarvoor een groot speelplein, met ruimte voor een schooltuin. Er is een gebouwtje waar de kokkin met haar gezin woont en waar iedere dag voor de kinderen wordt gekookt, natuurlijk de heerlijke

dal bhat.

Er is een eerste klas, een combinatieklas 2/3, en een combinatie 4/5. Er zijn drie leraren in de onderbouw waarvan er één met ervaring in het lesgeven op een vrije school. En er is een kleuterjuf met een assistente.

Ongeveer de helft van de kinderen is wees en die kinderen komen uit twee weeshuizen. Ze worden in een busje naar school gebracht, anderhalf uur heen en anderhalf uur terug!

De kinderen maken een blije, vriendelijke indruk, ze genieten van het bij elkaar zijn en van de school, ze voelen zich er op hun gemak.

De kleuters beginnen in hun eigen kring met liedjes en spelletjes. De onderbouw verzamelt op het plein voor de 'morning circle'. Met veel plezier wordt er gezongen, de spreuk wordt gezegd, het volkslied van Nepal wordt gezongen met het groeten van de vlag. Daarna worden nog ritme-oefeningen en spelletjes gedaan.

Dan gaan de onderbouwklassen naar hun lokaal voor verdere lessen. Opvallend is dat er nog heel weinig materialen en leermiddelen zijn. De lokalen zijn nog kaal, ook zijn er geen kasten, er hangt niets aan de muur op een simpel schoolbordje na. Peter Giessen had geld ingezameld en daarvan bij Mercurius o.a. verf, potloden, krijt, bijenwas gekocht. Dit hadden wij meegebracht.

Nadat we een aantal dagen hadden gekeken, zijn we samen met de Nepalees sprekende juffen lessen gaan geven. Met een beetje Engels en handen en voeten kom je best ver!

We bespraken de lessen met de leerkrachten. Het was bijzonder en leuk om met ze uit te wisselen. De leerkrachten kwamen op de zondagen naar

school om met ons te werken aan het vrije school leerplan.

We zijn gaan vormtekenen, schilderen, fluiten en spraken over de ontwikkelingsfasen van het kind, de temperamenten en de vertelstof.

Het was enthousiasmerend om er te zijn. We hadden het goed met Ilse en Shiva, de oprichters van de school, de leerkrachten en de kinderen.

Er is veel werk verzet door de mensen daar. Er is ook nog veel te doen wat betreft het eigen maken van het leerplan, studie en de inrichting van de school.

Er leven nog veel vragen.

We gingen verrijkt terug naar huis, dankbaar voor de ervaringen, Daphne Bonten, Ingrid Boelens.

Brazilië

Quintal Magico

Quintal Magico is een prachtige school in een mooie groene omgeving in de kuststreek Paraty, Rio de Janeiro. Toen ik bij de school aan kwam lopen waren de leerlingen van de derde klas heerlijk in de aarde aan het wroeten en druk in de weer met kruiwagens om een stuk land klaar te maken om in te zaaien.

Op het terrein van Quintal Magico staan prachtige zelfgemaakte houten speeltoestellen waar de kinderen van de kleuterklassen in hingen en speelden. De lokalen zijn ruim, licht en behangen met prachtige schilderijen in primaire kleuren van Noorse mythologieën. Ik werd ontvangen met een prachtig lied in canon van de vierde klas, met als kers op de taart een blokfluit uitvoering!

Ook het team van leraren en administratie voelt als een warm bad. In het gesprek werd duidelijk hoe hard iedereen werkt in Quintal Magico. De school startte in 2006 met een kleutergroep in de tuin van een van de initiatief nemende ouders. Nu in 2020 zijn er twee kleuterklassen, een peuterklas en klas 1 tot en met 6. De wil om door te groeien is er. Sterker nog, ze moeten of doorgroeien tot en met klas 9, of teruggaan naar de onderbouw tot en met klas 5. Het is de vraag of dat gaat lukken. De wil is er, maar de financiële mogelijkheden zijn schaars en ook is de druk op het bestuur groot. Sociale scholen zoals deze zijn afhankelijk van sponsors en giften. Vanaf 2011 had de school een grote sponsor die hun tot 2017 steunde met 7500 reais per maand (ruim 1500 euro). Ook betaalde

hij de huur van het land voor zes jaar, zodat ze daar geen kosten aan hadden. In 2017 viel deze sponsor weg en sindsdien proberen ze dit gat te overbruggen. Dit had als effect dat er leraren werden ontslagen en ook andere banen, van portier, voor verzorging van het terrein en administratieve functies, waardoor de druk oploopt voor de overblijvende werknemers.

Mede door de giften van het IHF kan deze mooie school blijven bestaan.

Quintal Magico heeft een diepgaande sociale visie om kinderen op te nemen die het volledige schoolgeld niet kunnen betalen. 12 van de 120 leerlingen op de school krijgen een beurs van 100%, en hoeven dus niets te betalen. Daarnaast zijn er nog veel regelingen voor ouders die slechts een deel van het schoolgeld kunnen betalen. Het uitgangspunt is dat 50% van de leerlingen financieel gesteund kan worden.

Paraty is een grote toeristische trekpleister. Veel van de ouders hebben B&B's en werken in de toeristen industrie. Die is door de COVID-19 crisis geheel stil komen te vallen. Dat zal juist voor de lagere inkomens en daarmee voor de school een probleem worden.

Na mijn bezoek kreeg ik al te horen dat ze banen hebben moeten schrappen. De twee kleuterklassen zijn gefuseerd om te bezuinigen. Alle hulp is welkom om het voortbestaan van Quintal Magico te kunnen garanderen.

Froukje van der Velden.

Escola Jardim Amanaye

In 2014 begon Luzenette (70+), een vrijeschool lerares met specificatie in beweging en muziek samen met haar dochter, ook een vrijeschool lerares, in haar huis een schooltje. In 2020 is de Escola Jardim Amanaye een prachtige school voor kleuterklas tot en met klas 4. De school is gevestigd in het Noorden van het eiland Florianopolis. Op dit welvarende eiland waren al veel vrijescholen, die waren allemaal gelegen in het rijkere Zuiden van het eiland. Jardim Amanaye ligt in het armere Noorden, waar veel kinderen uit een armer milieu komen. Daardoor heeft de school een belangrijke functie in de omgeving.

Er zijn dan ook veel kinderen voor wie niet het gehele bedrag aan schoolgeld betaald wordt. Dat is voor Luzenette geen reden om kinderen te weigeren. Ze vinden wel een weg, zegt ze dan. Er is een enorme gulheid in het verwelkomen van kinderen en ouders. Tijdens mijn bezoek werd dan ook duidelijk hoe enthousiast iedereen mee helpt. Er is een grote liefde voor de antroposofie. Dit proef je als je door de school loopt, de kleuren, de liederen, de fluitmuziek, de legenden die verteld worden. Er wordt handarbeid gegeven en Bothmer-gymnastiek. Wanneer je de kleuterklas inloopt ruik je vers gebakken brood en de kinderen staan tussen de palmbomen de primaire waterverf kleuren te schilderen.

De Afro-Braziliaanse cultuur zie je terug in hun festiviteiten. Ik bezocht de school tijdens Carnaval. De kinderen verkleedden zich in het thema van de lessen, die ze die periode hadden. Dus er waren Romeinen, Indiase en Perzische verklede leerlingen, etc. Ook bezoeken de Indigenous Karirixoco de school drie of vier keer per jaar om workshops en lezingen te geven. In de muzieklessen wordt naast de viool de Braziliaanse luit gespeeld en ook de dwarsfluit van bamboe. Het is een mooie samensmelting van de Europese vrijeschool en de Braziliaanse lokale cultuur.

Door de COVID-19 crisis verliezen veel ouders hun inkomen, omdat ze meestal zonder contracten werken en zo het kwetsbaarst zijn. Omdat Jardim Amanaye in een armer gedeelte is gevestigd is het extra belangrijk dat de kinderen van deze gemeenschap een veilige plek hebben waar ze kunnen leren, spelen en opgroeien. Uw steun en bijdrage is dan ook van grote betekenis voor deze school, kinderen en gemeenschap.

Froukje van der Velden

[U kunt helpen door een donatie te doen op NL03 TRIO 0212 1950 50 o.v.v. Quintal Magico: code 20092753 of Brazilië algemeen: code 20009272](#)

Kenia

Het leven op de RUDOLF STEINER SCHOOL MBAGATHI in tijden van Corona

Op 12 maart bevestigde de Keniase regering de eerste corona besmetting. Het gebeurde op een klein weggetje aan Masai Lodge Road , een kilometer van onze school. Enkele kinderen van onze school wonen juist op deze plek. We dachten

Tuinman Gift

erover om de school onmiddellijk te sluiten, maar we moesten ons richten naar de regels van de overheid. Op 15 maart besloot de overheid dat alle scholen vanaf maandag 16 maart gesloten moesten blijven.

Na de avondmaaltijd op zondag riepen we alle kinderen van het internaat bij elkaar in de hal om ze te vertellen dat ze naar huis zouden

Francis Mugambi,

gaan. We vertelden ze over het virus, over de voorzorgsmaatregelen van het handenwassen. Er was opwinding, ze hadden veel vragen. De ouders werden meteen geïnformeerd .Aan het eind van de volgende dag waren alle kinderen opgehaald en

het schoolterrein was uitgestorven. De dagkinderen hoorden thuis dat ze niet naar school mochten. Afscheid nemen was er voor hen niet bij.

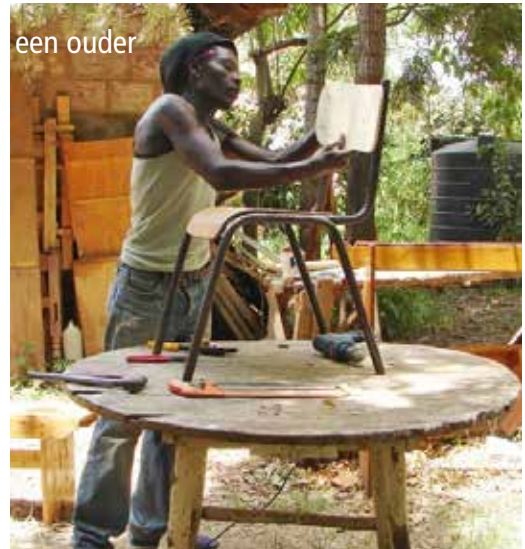
Wie bij de poort van de school komt wordt welkom geheten door **Francis Mugambi**, onze poortwachter. Hij vraagt je je handen te wassen en vertelt dat iedereen op het terrein geacht wordt

Tuinman Anthony

sociale afstand te houden. In de grote hal hangt een papier met de richtlijnen en er staat een fles desinfectiezeep.

Alleen de wezenlijke staf is nu op school

een ouder

achtergebleven. De leraren zijn thuis, de kantoormedewerkers werken vanuit huis. Neema en Jane van de financiële administratie zijn bezig de salarissen via de banken te sturen. Het werk op de boerderij moet gewoon doorgaan.

nachtwakers Mohammed, Tipetet en George

De koeien moeten gevoerd en gemolken. Het hooi moet gemaaid en binnen gebracht, groenten moeten geoogst voor de lunch en nieuwe planten moeten gezaaid voor de kwekerij. Anthony, Joseph en Mutua zijn hard aan het werk onder toezicht van Francis Kilonzo de opzichter.

In een andere hoek van het terrein is een ouder,

die timmerman is, bezig kapotte stoelen te repareren en een verfje te geven. Veiligheid is in deze tijd heel belangrijk, daar zorgen onze beveiligers Mohammed, Tipetet en George voor, vooral 's nachts. Vooral nodig vanwege de wilde dieren uit het wildpark ernaast. Er klimt weleens een leeuw over het hek. Isabella, de schoonmaakster en Kibet, de kok zijn ook aan het werk.

Intussen vordert de bouw van de zonnecollectoren ook gestaag. Het word teen prachtig bouwwerk. Het werk om nieuwe sponsors te vinden gaat ook zoveel mogelijk door. Clara, Mercy en Judith

proberen de financiële situatie van de school veilig te stellen, via e-mails en skipe.

We moeten de school overeind houden zolang de school dicht is en klaar zijn als de kinderen weer

komen, al weten we niet wanneer dat zal zijn.

Het thuis blijven zal veel impact hebben op het sociale en economische leven van veel mensen. Zonder de kinderen is het schoolterrein stil en leeg, hoewel de vogels luider zingen dan anders. We zijn bezorgd om de kinderen, die vaak onder zware omstandigheden leven, waar een maaltijd per dag al een uitdaging is.

De oudste leerlingen, die aan het eind van het jaar examen moeten doen hebben hun lesboeken van school opgehaald om dat vanuit huis zoveel mogelijk voor te bereiden.

De leraren proberen ze daarbij zo goed mogelijk

te begeleiden. Inmiddels is met enorme hoosbuien het regenseizoen ingezet.

Tot nu toe zijn er officieel iets van 250 gevallen van besmetting in Kenia gerapporteerd. En slechts enkele tientallen doden. Het grootste gevaar lijkt dus de lockdown: Vanwege de afstand-regeling is het voor ouders en verzorgers niet mogelijk om

tijdelijk werk te vinden.

Armoede, verlies van banen, en wat juist veel kinderen van de school betreft: de twee maaltijden die ze op school krijgen zijn voor hen vaak het de enige. Terwijl Nairobi per dag ongeveer de meeste files van de hele wereld heeft zijn de wegen nu uitgestorven. Er is ook een avondklok ingesteld. Tussen 7 uur 's avonds en 5 uur 's morgens mag niemand meer de straat op.

We zijn onze donateurs heel dankbaar voor alle steun en we hopen dat we de salarissen kunnen blijven betalen. Onze kinderen blijven in ons hart en gedachten terwijl we verder gaan. We wensen jullie veel kracht en gezondheid toe. Blijf veilig!

Judith Brown,
Schoolleider van Rudolf Steiner School Mbagathi,
Nairobi.

[U kunt uw bijdrage storten op](#)
NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v. .code10009236

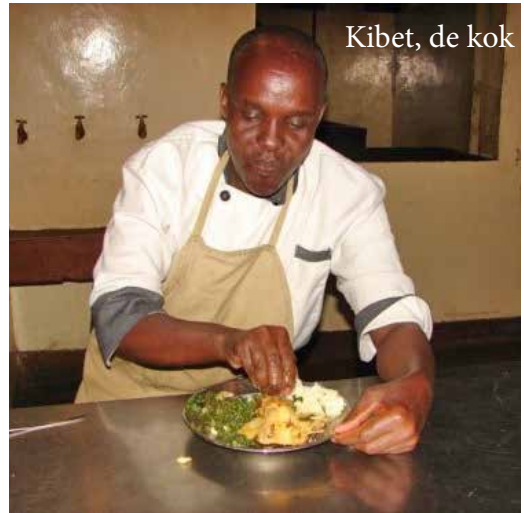
Als u onderstaande link invoert in de adresbalk van

uw browser, krijgt u een ca. 10 minuten lange film te zien, engels gesproken en ondertiteld, over dit project:

<https://www.youtube.com/watch?v=cpBt866-BOs&list=PLroIJP7mwooOoUCcBBvgvVILiLDmsPCWF&index=4>

(Op onze site staat bij de pagina over deze school, te bereiken via "Alle projecten", "Rudolf Steiner School Mbagathi bij Nairobi " de link. Die kunt u aanklikken.)

India en Nepal

Vrijescholen in Coronatijd

Net als vele landen bevinden ook India en Nepal zich in een lockdown. En dat is vreemd om je voor te stellen, als je weet hoe dichtbevolkt deze landen zijn en hoe zeer het leven zich normaal juist op de straten afspeelt, buitenshuis dus. Ik heb met een leerkracht uit Mumbai gesproken aan de telefoon, die vertelde dat de straten nu vrijwel leeg zijn en dat de lucht er schoon is. Ook in Delhi en Kathmandu, steden die altijd lijden onder de luchtverontreiniging door al het verkeer, hebben nu geen smog. 'Je kunt vanuit Kathmandu de pieken van de Himalaya weer zien!' zei Ilse van de Himalayaschool. Dat is het goede gevolg van deze crisis. De keerzijde is er echter ook.

Vanuit Nepal kreeg ik berichten, dat de toch al aanwezige armoede alleen maar erger geworden is. De prijzen voor voedsel schieten omhoog. Juist de mensen die het moeten hebben van kleine bedrijfjes of van de scharreleconomie, missen nu hun bron van inkomsten en hebben domweg geen geld om eten te kopen. Er zijn in Kathmandu wijken waar honderden mensen honger lijden. Dit geldt ook voor ouders van de vrijescholen. Ze kunnen nu het schoolgeld niet meer betalen, dus dat treft ook de scholen zelf. De Nepalese overheid heeft strenge regels uitgevaardigd, maar niemand weet precies wát de regels zijn, de politie evenmin... Dat betekent dat de politieagenten soms onredelijk hard en agressief optreden, om toch maar hun gezag te bevestigen. In India idem dito; de allerarmsten lijden het meest. Grote vluchtelingenstromen van arme mensen zijn op gang gekomen vanuit de steden naar de dorpen, die echter ook weer tegengehouden zijn, uit angst dat daardoor het virus zich verder verspreidt. Ook Moslims die nog bijeenkwamen in moskeeën werden al gauw als schuldigen aangewezen. Premier Modi heeft inmiddels miljarden aan hulp gelden aangeboden: wie een bankrekening heeft en kan aantonen geen geld meer te hebben om eten te kopen, krijgt een steunbedrag en voor degenen die geen bankrekening hebben wordt er eten op straat aangeboden. Maar of dat afdoende is?

Hoe gaat het op de vrijescholen? Ik ga kort een aantal scholen langs:

Maitreya Pathsala, Pokhara, Nepal

Hier begint de zomervakantie in april; deze is nu eerder begonnen en zal langer doorgaan. Maar deze weken worden altijd gebruikt om nieuwe ouders te interesseren en leerlingen te werven voor het nieuwe schooljaar. Dat lukt nu niet. Er was een markt gepland om geld te werven voor de nieuw te starten 6^e klas, maar dat kon ook niet doorgaan. De boerderij die normaal voor inkomsten zorgt, is ook in crisis; voer voor de dieren is moeilijk verkrijgbaar en de melk kan niet meer rondgebracht worden vanwege de lockdown. Thuislessen geven aan de leerlingen werkt hier niet, want de meeste ouders hebben niet eens een computer. Bovendien zijn de meeste gezinnen vanuit Pokhara vertrokken naar de dorpjes in de bergen, waar hun familie woont, dus deze leerlingen zijn sowieso niet te bereiken. De meeste ouders kunnen het schoolgeld niet meer betalen, waardoor ook de leraren nu geen salaris kunnen ontvangen. Ook het voorbereiden van het nieuwe schooljaar is nu lastig. Ritman schreef me, dat hij niet weet hoe al deze problemen op te lossen.

Himalayaschool, Kathmandu, Nepal

Over dit schooltje leest u in een ander artikel meer, over de tijd nog net vóór de crisis. De situatie nu is, dat de school dicht is en er totale onzekerheid is

over hoe het verder zal gaan en welke leerlingen er dan nog zullen komen. Het werven van nieuwe leerlingen is nu niet te doen. Dat betekent ook een grote financiële onzekerheid. Na alle tegenslag van vorig jaar is dit de volgende. Ook hier zijn oplossingen nog niet in zicht.

Shishaaschool, Mumbai, India

Deze school moest een maand eerder de normale zomervakantie in laten gaan, dus een goede jaarafsluiting met getuigschriften kwam in de knel. Voor de peuter- en kleuterklassen zijn de contacten tussen leraren en ouders over de ontwikkelingen van hun kinderen zoveel mogelijk telefonisch afgehandeld. Voor de onderbouwleerlingen is wel een lesprogramma gemaakt door de leerkrachten, waarbij de strategie was om vooral de ouders te leren hoe zij hun kinderen les kunnen geven zónder computer, maar met hoofd hart en handen. Dat had het goede gevolg, dat ouders nu de vrijeschoolpedagogie beter begrijpen én hun eigen kinderen anders leerden kennen; getuigschriften konden veel korter zijn! Normaal vindt er in deze vakantietijd een soort zomerkamp plaats waarin kinderen de vrijeschool-werkwijze kunnen leren kennen; dit moest geannuleerd worden. Ouders die al aan de school verbonden zijn, hebben nu filmpjes en audiobestanden gemaakt en gedeeld, om toch zoveel mogelijk nieuwe leerlingen te werven. Voor de leraren zijn alle geplande trainingen afgezegd. Alle voorbereidingen voor het nieuwe schooljaar moeten online gebeuren. Toen ik schoolleidster en juf Bandana vroeg welke hulp ze nodig heeft, zei ze: iemand die mij kan vertellen wat ik in klas 5 moet doen. Gelukkig werken onlineverbindingen wereldwijd! Peter Giessen uit Venlo heeft Bandana inmiddels uitgebreid verteld wat zij kan gaan doen in klas 5 – een 'Zutphencursus' op afstand!

Prerana, Hyderabad, India:

Vlak voor de totale lockdown kwam het hele lerarenteam van Prerana (600 leerlingen) bijeen en besprak met elkaar hoe te handelen in geval van lockdown. Ze deelden niet alleen hun ideeën over lessen op afstand, maar ook hun angsten en zorgen. Dat gaf een heel goede basis van samenwerking, toen het eenmaal zover was. Voor de onder- en bovenbouw zijn is er, na 'trial and error', een structuur gevonden van onlinelessen en thuisopdrachten. Hoewel iedereen zich goed realiseert dat juist Waldorfonderwijs lévend onderwijs is en eigenlijk helemaal niet online te geven is, zien de leraren in dat dit nu beter is dan niets doen. Voor een flinke groep leerlingen geldt wel, dat ze (net als in Nepal) naar familie zijn gegaan in meer afgelegen gebieden, waar minder of slechte internetverbindingen zijn. Met die

leerlingen wordt zoveel mogelijk via de telefoon contact gehouden. Voor de kleuters en peuters zijn er tips gegeven aan ouders hoe ze hun kind het best kunnen laten spelen en begeleiden. Met name is er de nadruk op gelegd, om de kleine kinderen niet bang te laten worden van alle nieuwsberichten en deze zoveel mogelijk terug te houden. Zodat het kind in het hier en nu kan leven. Deze plannen zijn goed door de (veelal hoogopgeleide) ouders ontvangen. Om juist in deze tijd het innerlijk werk te versterken, vergaderen de leraren van Prerana elke vrijdag via Zoom en samen bestuderen ze 'Theosofie' van Rudolf Steiner.

Welke hulp is nodig?

Het is duidelijk dat de situatie in Hyderabad en Mumbai, met grote en al meer gesettelde scholen en kinderen van hoogopgeleide en goed verdienende ouders anders is dan de situatie in Nepal. Hulp is dus met name in Nepal nodig. Vanuit Nederland gaat het dan vooral om financiële ondersteuning: voor de gezinnen waar de leerlingen vandaan komen en voor de salarissen van de leerkrachten. Elke extra donatie aan ons noodfonds is dus meer dan welkom!

Anselma Remmers, portefeuillehouder van o.a. India en Nepal.

[U kunt uw bijdrage storten op NL03 TRIO 0212 1950 50 voor](#)
[Nepal: code 60009374](#)
[India: code 60009341](#)

Filippijnen

Bericht van de Gamot Cogon Waldorf School

Max van der Made

Jim Sharman is de oprichter en een van de drijvende krachten achter de Gamot Cogon Waldorf School in Iloilo op de Filippijnen. In onze telefonische contacten vroeg ik hem om te schrijven, hoe het met de school gaat. Ook deze school werd natuurlijk overvallen door de maatregelen, die getroffen werden vanwege de corona-crisis. De school moest op last van de regering sluiten en alle festiviteiten, die het einde van het schooljaar hadden moeten inluiden, werden afgelast. Nu is het zomervakantie en in juni zouden de scholen op deze breedtegraden weer moeten beginnen.

Dat is nog maar zeer de vraag. De zorgen, die Jim en zijn medewerkers van de Administratie hebben over de leerlingen, over de inkomsten van deze "private" school en over het kunnen uitbetalen van de salarissen van zijn leraren zijn groot. Bijna vóór de deur van de school ligt een klein gehucht, Liboncogon geheten. Hier woont de plaatselijke gemeenschap, waarvan de inkomsten nu ook gereduceerd zijn. Het zijn de rijstwerkers, de tricycledrivers, de was- en kookvrouwen, die ook deel uitmaken van de schoolgemeenschap; als ouder van de school en ook als werker. In de volgende brief beschrijft Jim hoe de schoolgemeenschap de noden van deze mensen ziet en daaraan het hunne bijdraagt....

Beste mensen in Holland, hier in Iloilo, op de Filippijnen, kwam de "zomer" vroeg dit jaar. We ervaren nu de heetste tijd van het jaar in wat voor

ons meestal ons heetste en droogste seizoen is. De COVID-19 pandemie heeft hier ook het leven veranderd. Het grootste deel van het land is onder "enhanced community quarantine", verhoogde gemeenschapsquarantaine. We waren gedwongen om de school twee weken eerder te sluiten.

De leerlingen, van kleuters t/m klas 12, gingen op vrijdag 20 maart naar huis voor het weekend, in de verwachting om maandag weer terug te komen. Maar in het weekend moesten we alle ouders informeren, dat de klassen gesloten werden. Velen in onze schoolgemeenschap zijn nog steeds gedesoriënteerd door het gebod om thuis te blijven. Anderen zijn verdrietig door de plotselinge sluiting, die overgangsbijeenkomsten, klassenspele, toneelstukken en camping trips deed verdwijnen tegelijk met al de gewoonten en rituelen die een schooljaar ten einde brengen... Naast deze ervaring vanuit je gewone ritme gegooid te worden en te moeten "verlangzamen", worden velen creatiever en tegelijk ook meer bewust van anderen – familie en vrienden, frontliners, de zieken en de ontheemden, degenen die werken om de levenslijnen open en functionerend te houden. Een van onze leraren was van plan om brownies te bakken als onderdeel van de repetities voor het 12de klas toneelstuk, dat nu niet doorging. De brownies werden nu een Thank You – gebaar naar de werkers aan het front in het ziekenhuis. Andere leerlingen gingen aan het werk

om maskers te naaien en anderen ontwierpen kaarten voor de werkers in de zorg.

In onze gemeenschap hoorden we ook, dat vele families in Liboncogon – dat is het dorp waarbij de Gamot cogon School is gelegen – hun inkomsten verloren door de verhoogde quarantaine. Velen van hen, zoals de tricycledrivers die iedere dag leraren en leerlingen naar en van school brengen, leven van hun dagelijkse inkomsten. Gezien dit plotselinge ontbreken van inkomsten, besloten we om onze schoolgemeenschap te mobiliseren – ouders, vrienden en supporters – en zo geld bijeen te brengen om gezonde voedselpakketten te maken, zodat we die onder de huishoudens konden verdelen.

Het is verbazingwekkend om je plotseling te realiseren wat een schoolgemeenschap is of wat die kan zijn. Binnen een paar dagen begon het te stromen. We ontvingen hoeveelheden rijst. Anderen gaven geld en we werden opeens verbonden met een stevig netwerk van zorg en medeleven. Ouders met de staf en de leraren kwamen vrijwillig samen om met lokale officials te plannen, organiseren, tillen, sorteren, inpakken en uitdelen van gezonde voedselpakketten voor families in nood, maar we zijn voorzichtig met de social distancing en de verhoogde hygiënische maatregelen. We vonden groenten bij een plaatselijk op

de gemeenschap gebaseerd, duurzaam boeren-collectief. We verdeelden de rijst, vis en verse organische groenten over 200 huishoudens in het dorp buiten het schoolhek. Als er meer donaties binnenkomen, hopen we zoveel als we kunnen de hulp voort te zetten, ondanks de grote uitdagingen van deze tijd.

Gelukkig wonen alle medewerkers, die de school onderhouden, in het dorp. Zij blijven komen om de school schoon te maken, reparaties uit te voeren en de tuin te onderhouden in de hoop dat we in staat worden gesteld om in juni weer open te gaan voor het nieuwe schooljaar. Vele scholen in de Filippijnen zijn nu bezig om leren op afstand te onderzoeken of online lessen te maken. Maar dat werkt niet voor onze school. Veel van onze leerlingen komen van arme families en hebben geen computers, laat staan internetaansluiting in hun huis. We zijn dus onzeker wat de toekomst gaat brengen.

Ook zijn we bezorgd, omdat we hoopten een begin te maken met de bouw van een gebouw voor een nieuwe kleuterklas, die in het nieuwe schooljaar klaar zou moeten zijn. Dit werk hebben we moeten uitstellen en we zijn onzeker wat dit zal betekenen voor de aanmeldingen in onze kleuterschool voor het komende jaar. Ondanks dit alles, proberen we toch een positieve houding te houden en onze ouders en lerengroep gerust te stellen.

Normaal in de zomer hebben we een teachertraining, een opleiding voor nieuwe leraren. Al deze activiteiten zijn ook afgezegd. De Nederlandse mentorgroep, die ieder jaar komt om een intensieve week van lerarenvoorbereiding te verzorgen, heeft ook haar reis moeten afzeggen. We hopen nu een online voorbereidingsmogelijkheid met deze mentoren te kunnen organiseren.

In de tussentijd is alles vertraagd. Het is een tijd geworden voor introspectie, voor zelfreflectie. Een uitspraak van Victor Frankl werd onder onze leraren gedeeld:

“Als we niet langer in staat zijn om een situatie te veranderen – worden we uitgedaagd om onszelf te veranderen.”

Jim Sharman

Directeur van de Gamot Cogon Waldorf School
U kunt uw bijdrage storten op NL03 TRIO 0212
1950 50 mvv code 7000706

China

Zhangfeng, kleuterjuf dankzij het IHF-opleidingsfonds

Een van onze leerkrachten, Zhangfeng, was ooit een van die kinderen die werden achtergelaten, de zogenaamde "left-behind" kinderen. Ze werd geboren in 1992. Nu is ze getrouwd en heeft ze twee jongens. De oudste is acht jaar en zit in klas twee. De jongste zit op de kleuterschool. Zhangfeng kwam drie jaar geleden naar onze kleuterschool.

Haar leven begon ongelukkig. Haar ouders wilden een jongen hebben. Haar moeder gaf Zhangfeng weg aan haar zus toen ze ongeveer een jaar oud was. Zhangfengs tante had al twee jongens. De beide moeders verlieten het dorp om in de stad geld te gaan verdienen. De grootouders draaiden voor de opvoeding van de drie kinderen op. Zhangfeng kreeg heel weinig aandacht in haar jeugd. Ze heeft vreselijke herinneringen aan die tijd. Ze werd teruggestuurd naar haar ouders toen ze ongeveer veertien jaar oud was. De grootouders konden de opvoeding niet meer aan. Ze was angstig, vol twijfels en had veel zorgen. Ze had geen goede band met haar ouders en haar moeder was niet in staat om haar genegenheid te geven.

Gelukkig voor Zhangfeng hielp haar neef, waarmee ze opgroeide, haar van tijd tot tijd. De jongen was ouder, ging naar de universiteit en toonde zich verantwoordelijke voor zijn nichtje. Met de steun van haar neef kon ze toch haar middelbare school afmaken.

Nadat ze de school verlaten had, trouwde ze en kreeg ze haar eerste kind. Ze was 20 jaar oud. Langzamerhand ontwikkelde ze zich tot een onafhankelijke en hardwerkende jonge moeder. Maar ze had weinig voorlichting gekregen over opvoeding. Toen haar tweede kind was geboren, ging ze veel boeken lezen over opvoedkunde en ontdekte ze het Waldorf onderwijs.

Vier jaar geleden begon ze zich af te vragen hoe ze nu verder moest gaan met haar leven. Veel van haar vriendinnen en vrienden laten nog steeds hun kinderen achter bij de grootouders in het dorp. Zoals veel jonge ouders werken zij in de stad. Maar door haar eigen ervaring wilde ze daarvoor niet kiezen. Ze bleef in het dorp voor haar jongens zorgen, terwijl haar man in de stad werkte. Ze stuurde haar jongens naar onze kleuterschool die niet ver van haar dorp is. Terwijl haar jongens de Waldorf kleuterschool volgen, volgde zij zo veel als ze kon verschillende studiegroepen

over Waldorf kleuterschool activiteiten.

Toen we onze kleuterschool in 2014 van één groep naar twee groepen gingen uitbreiden, hadden we nieuwe leraren nodig. Zhangfeng maakte haar opwachting bij de kleuterschool, al had ze geen training als kleuterjuf. Ons probleem is dat er geen leraren, opgeleid in Waldorf onderwijs, te vinden zijn op het platteland, mede omdat er ook heel weinig jongeren in het dorp blijven wonen. In ons dorp zijn alleen jonge moeders te vinden die zelf ooit "left-behind" kinderen waren, zoals Zhangfeng. Dit betekende dat we geld moesten inzamelen om haar naar de lerarenopleidingen in Guangzhou te kunnen sturen.

Gelukkig heeft het Internationaal Hulp Fonds in Nederland ons toen gesteund om drie nieuwe docenten op te kunnen leiden. Zhangfeng was een van deze drie leraren. Ze heeft veel geleerd in de drie jaar part-time cursus in Guangzhou. In feite is ze hierdoor volledig veranderd. Ze toont verantwoordelijkheid en is bereid om welke taak dan ook op zich te nemen. Ze begon als assistent-lerares op onze school toen ze nog de lerarenopleiding volgde. Nu is ze een leidinggevende leraar sinds een van onze ervaren leraren de kleuterschool heeft verlaten.

De praktische situatie in het dorp blijft erg moeilijk. Enkele ervaren leraren zullen onze kleuterschool verlaten nu hun kinderen zijn opgegroeid. Ze gaan met hun kinderen naar de stad om zich bij hun echtgenoten te voegen. Sommigen van hen gaan door als een Waldorf kleuterjuf in de stad. We zullen echter weer opnieuw een leraar moeten vinden en opnieuw voldoende geld moeten inzamelen om de opleiding van nieuwe leerkrachten te ondersteunen. Hopelijk kan het IHF ons ook daarbij opnieuw helpen.

Harry Huang
(hoofd van de Boluomi Kindergarten)

Indien u leerkrachten zoals Zhangfeng in hun ontwikkeling wilt steunen, kunt u uw donatie overmaken op bankrekening van het IHF (NL-03TRIO0212195050) o/v "Opleidingsfond".

Leerlingen gaan weer naar school

De conciërge

De leerkrachten

En de beheerder van de kantine

De handwerkjuf ...

Wat kunt u doen ?

ANBI, schenken en nalaten

De ANBI-status

De Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF) is door de belastingdienst aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De ANBI-status biedt belastingvoordelen voor zowel de instelling als de gever. De ANBI-status kent een publicatieplicht om inzicht te geven in de stichting. De hiervoor aangewezen documenten (jaarverslag, jaarrekening, privacyverklaring) en informatie over ANBI vindt u op onze website (www.internationaalhulpfonds.nl).

Schenken

Voor eenmalige schenkingen of doorlopende schenkingen (minder dan 5 jaar) kunt u de machtigingskaart gebruiken, die is opgenomen op de laatste bladzijde van deze rOndbrief.

Donaties via IDEAL

U kunt ook via IDEAL een gift overmaken. Ga naar de website www.internationaalhulpfonds.nl . Klik op: **Doneer via iDeal**, dan kunt u uw bank kiezen en volgt het betaalmenu.

TRIODOS BANK : IBAN-code NL03 TRIO 0212 1950 50

Periodieke gift

Bij een periodieke gift gedurende ten minste vijf jaar is het jaarlijks te schenken bedrag volledig aftrekbaar voor de inkomstenbelasting, dus zonder inkomensdrempel. Voor het regelen van uw periodieke gift dient u een formulier van de belastingdienst in te vullen, dat u kunt vinden **via** onze website (www.internationaalhulpfonds.nl). U dient dat formulier, ingevuld en ondertekend zowel door u als door het IHF, te kunnen overleggen bij uw belastingaangifte.

Nalatenschap

Ook na uw overlijden kunt u iets voor het IHF betekenen door het IHF op te nemen in uw testament. Over een nalatenschap aan onze stichting hoeft geen successierecht te worden betaald.

Kijk ook eens op onze website voor meer informatie over ons en de projecten die wij ondersteunen:

www.internationaalhulpfonds.nl

PR Help ons het IHF bekend te maken onder een groter publiek. Artikelen uit de rOndbrief mogen worden gekopieerd onder vermelding van de bron en gebruikt worden bij acties, bijvoorbeeld ter gelegenheid van een jubileum of verjaardag. Ook kunnen artikelen, extra exemplaren van de rOndbrief en informatie- en pr-materiaal, worden aangevraagd bij het secretariaat.

Contactpersoon op een vrijeschool.

Heel graag komen wij in contact met vrijeschoolouders of leraren die op 'hun' school de contactpersoon voor ons kunnen zijn. Neem contact op met PR functionaris Jelle Kuiper: pr@internationaalhulpfonds.nl

MARKTEN .Als er in een vrijeschool een markt wordt gehouden wilt u dan de datum en de plaats doorgeven naar stasjavansuchtelen@gmail.com WOW dag of Michaëlsfeest: Wilt u met de leerlingen een Waldorf-One-World of Michaëlsfeest organiseren met als doel een project van ons te steunen, neem dan contact op met f.vanmaris@internationaalhulpfonds.nl

CONTACT Het IHF is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 09.00 - 17.00 uur. Bij geen gehoor kunt u de voicemail inspreken of een sms-bericht sturen. U wordt dan teruggebeld.

Kantooradministratie:

Annette van Soest
06 26972310 / 0492-322872
info@internationaalhulpfonds.nl

Financiële administratie:

Meriam van Herpen
06-40062918 / 024-78519872
mevanherpen@hotmail.nl

Webshop IHF

De webshop is vernieuwd, met nieuwe producten, zoals euritmietjes in meerdere kleuren, en diverse nieuwe poppen. U kunt ook eenvoudig bestellen en afrekenen op de site. Met het kopen van deze producten steunt u rechtstreeks de makers in Chili, waarvoor wij dit verkopen.

**Kijk in de IHF
winkel op onze
site**

**Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen**

Deze kaart in een voldoende gefrankeerde
enveloppe sturen naar bovenstaand adres.

Latijns Amerika

Machtigingskaart

SEPA

Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF), Broerdijk 148, 6523 HE, Nijmegen

Incassant ID: NL92ZZZ301672480000

Ja, ik steun het IHF en geef toestemming om onderstaand bedrag van mijn rekening af te schrijven

- € 30,- € 50,- € 100,- € 200 Ander bedrag €
- Eenmalig Doorlopend per maand Doorlopend per kwartaal Doorlopend per jaar
- Schoolfonds Opleidingsfonds
- Voorkeur voor land:

Uw gegevens:

Naam en voorletters:

Adres:

Postcode en woonplaats:

E-mailadres:

Telefoonnr.:

IBAN rekeningnummer:

Datum:

Handtekening:

Ik ga akkoord met de privacyverklaring van het IHF (zie website www.internationaalhulpfonds.nl)

Ik ontvang graag de rOndbrief

U kunt uw machtiging te allen tijde intrekken door dit schriftelijk te melden aan het IHF en u kunt altijd binnen 56 dagen na afschrijving uw bank opdracht geven het bedrag terug te boeken op uw rekening.